Parlament Europejski
2024–2029

Komisja Zatrudnienia i Spraw Socjalnych

2024/0068(COD)

24.2.2025

***I
PROJEKT SPRAWOZDANIA

w sprawie wniosku dotyczącego dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie poprawy i egzekwowania warunków pracy stażystów oraz zwalczania zwykłych stosunków pracy ukrytych pod postacią staży („dyrektywa w sprawie stażystów”)
(COM(2024)0132 – C10-0004/2024 – 2024/0068(COD))

Komisja Zatrudnienia i Spraw Socjalnych

Sprawozdawczyni: Alicia Homs Ginel

Objaśnienie używanych znaków

*	Procedura konsultacji
***	Procedura zgody
***I	Zwykła procedura ustawodawcza (pierwsze czytanie)
***II	Zwykła procedura ustawodawcza (drugie czytanie)
***III	Zwykła procedura ustawodawcza (trzecie czytanie)

(Wskazana procedura opiera się na podstawie prawnej zaproponowanej w projekcie aktu.)

Poprawki do projektu aktu

Poprawki Parlamentu w postaci dwóch kolumn

Skreślenia zaznacza się wytłuszczonym drukiem i kursywą w lewej kolumnie. Zmianę brzmienia zaznacza się wytłuszczonym drukiem i kursywą w obu kolumnach. Nowy tekst zaznacza się wytłuszczonym drukiem i kursywą w prawej kolumnie.

Pierwszy i drugi wiersz nagłówka każdej poprawki wskazuje element rozpatrywanego projektu aktu, którego dotyczy poprawka. Jeżeli poprawka odnosi się do obowiązującego aktu, do którego zmiany zmierza projekt aktu, nagłówek zawiera dodatkowo trzeci wiersz wskazujący obowiązujący akt i czwarty wiersz wskazujący przepis tego aktu, którego dotyczy poprawka.

Poprawki Parlamentu w postaci tekstu skonsolidowanego

Nowe fragmenty tekstu zaznacza się wytłuszczonym drukiem i kursywą. Fragmenty tekstu, które zostały skreślone, zaznacza się za pomocą symbolu ▌ lub przekreśla. Zmianę brzmienia zaznacza się przez wyróżnienie nowego tekstu wytłuszczonym drukiem i kursywą i usunięcie lub przekreślenie zastąpionego tekstu.
Tytułem wyjątku nie zaznacza się zmian o charakterze ściśle technicznym wprowadzonych przez służby w celu opracowania końcowej wersji tekstu.

SPIS TREŚCI

Strona

PROJEKT REZOLUCJI USTAWODAWCZEJ PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO 4

UZASADNIENIE 57

ZAŁĄCZNIK: PODMIOTY LUB OSOBY, OD KTÓRYCH SPRAWOZDAWCZYNI OTRZYMAŁA INFORMACJE 62

PROJEKT REZOLUCJI USTAWODAWCZEJ PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO

w sprawie wniosku dotyczącego dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie poprawy i egzekwowania warunków pracy stażystów oraz zwalczania zwykłych stosunków pracy ukrytych pod postacią staży („dyrektywa w sprawie stażystów”) (COM(2024)0132 – C10-0004/2024 – 2024/0068(COD))

(Zwykła procedura ustawodawcza: pierwsze czytanie)

Parlament Europejski,

– uwzględniając wniosek Komisji przedstawiony Parlamentowi Europejskiemu i Radzie (COM(2024)0132),

– uwzględniając art. 294 ust. 2 oraz art. 153 ust. 2 lit. b) w związku z art. 153 ust. 1 lit. b) Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, zgodnie z którymi wniosek został przedstawiony Parlamentowi przez Komisję (C10-0004/2024),

– uwzględniając art. 294 ust. 3 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,

– uwzględniając uzasadnioną opinię przedstawioną, na mocy Protokołu nr 2 w sprawie stosowania zasad pomocniczości i proporcjonalności, przez parlament Szwecji, w której stwierdzono, że projekt aktu ustawodawczego nie jest zgodny z zasadą pomocniczości,

– uwzględniając art. 60 Regulaminu,

– uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego z dnia [...][1],

– uwzględniając opinię Komitetu Regionów z dnia [...] [2],

– uwzględniając opinię przedstawioną przez Komisję Kultury i Edukacji,

– uwzględniając sprawozdanie Komisji Zatrudnienia i Spraw Socjalnych (A10-0000/2025),

1. przyjmuje poniższe stanowisko w pierwszym czytaniu;

2. zobowiązuje swoją przewodniczącą do przekazania stanowiska Parlamentu Radzie i Komisji, a także parlamentom narodowym.

Poprawka 1

Wniosek dotyczący dyrektywy
Tytuł 1

---

[1] Dotychczas nieopublikowana w Dzienniku Urzędowym.
[2] Dotychczas nieopublikowana w Dzienniku Urzędowym.

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*
Wniosek	Wniosek
DYREKTYWA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY	DYREKTYWA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY
w sprawie poprawy i egzekwowania warunków pracy stażystów oraz zwalczania ***zwykłych stosunków pracy ukrytych pod postacią*** staży („dyrektywa w sprawie stażystów”)	w sprawie poprawy i egzekwowania warunków pracy stażystów oraz zwalczania ***nadużyć wynikających z wykorzystywania*** staży („dyrektywa w sprawie stażystów”)
(Tekst mający znaczenie dla EOG)	(Tekst mający znaczenie dla EOG)

Or. en

Poprawka 2

Wniosek dotyczący dyrektywy
Motyw -1 a (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*
	(-1a) Zgodnie z art. 3 Traktatu o Unii Europejskiej (TUE) celami Unii są wspieranie dobrobytu jej narodów, zwalczanie wykluczenia społecznego i dyskryminacji oraz działanie na rzecz trwałego rozwoju Europy, którego podstawą są między innymi zrównoważony wzrost gospodarczy i społeczna gospodarka rynkowa o wysokiej konkurencyjności zmierzająca do pełnego zatrudnienia i postępu społecznego. Zgodnie z art. 9 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE) Unia ma brać pod uwagę między innymi wymogi związane ze wspieraniem wysokiego poziomu zatrudnienia, zapewnianiem odpowiedniej ochrony socjalnej oraz ze zwalczaniem wykluczenia społecznego.

Or. en

Poprawka 3

Wniosek dotyczący dyrektywy
Motyw -1 b (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*
	(-1b) W art. 21 Karty zakazuje się wszelkiej dyskryminacji ze względu na płeć, rasę, kolor skóry, pochodzenie etniczne lub społeczne, cechy genetyczne, język, religię lub przekonania, poglądy polityczne lub wszelkie inne poglądy, przynależność do mniejszości narodowej, majątek, urodzenie, niepełnosprawność, wiek lub orientację seksualną. W art. 31 Karty przewiduje się prawo każdego pracownika do uczciwych i sprawiedliwych warunków pracy szanujących jego zdrowie, bezpieczeństwo i godność.

Or. en

Poprawka 4

Wniosek dotyczący dyrektywy
Motyw -1 c (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*
	(-1c) W rozdziale I i II Europejskiego filaru praw socjalnych (zwanego dalej „filarem"), ogłoszonego 17 listopada 2017 r. w Göteborgu, określono zbiór zasad, które mają służyć za drogowskaz w zapewnianiu równych szans, dostępu do zatrudnienia i sprawiedliwych warunków pracy. W zasadzie 3 filaru podkreślono, że bez względu na płeć, rasę lub pochodzenie etniczne, religię lub światopogląd, niepełnosprawność, wiek lub orientację seksualną, każdy ma prawo do równego traktowania i równych szans, m.in. w dziedzinie zatrudnienia i edukacji. Zgodnie z zasadą 4 lit. b) filaru młodzi ludzie mają prawo do dalszego

kształcenia, przyuczenia do zawodu, stażu lub dobrej oferty zatrudnienia w ciągu 4 miesięcy od uzyskania statusu bezrobotnego lub ukończenia edukacji. Zasada 5 filaru stanowi, że niezależnie od rodzaju i czasu trwania stosunku pracy pracownicy mają prawo do sprawiedliwego i równego traktowania w odniesieniu do warunków pracy, dostępu do ochrony socjalnej i szkoleń, oraz że należy zapobiegać powstawaniu stosunków pracy prowadzących do niepewnych warunków pracy. Zgodnie z zasadą 6 filaru pracownicy mają prawo do sprawiedliwego wynagrodzenia, które zapewnia przyzwoity poziom życia.

Or. en

Poprawka 5

Wniosek dotyczący dyrektywy
Motyw 3

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*
(3) ***Wzmocniona gwarancja*** dla młodzieży[4] ma na celu zapewnienie, by młodzi ludzie w wieku poniżej 30 lat w ciągu czterech miesięcy od uzyskania statusu bezrobotnego lub zakończenia kształcenia otrzymali dobrej jakości ofertę zatrudnienia, dalszego kształcenia, przygotowania zawodowego lub stażu. ***Zalecenie z 2014 r. stanowi istotny punkt odniesienia dla pomiaru jakości oferowanych staży w ramach wzmocnionej*** gwarancji dla młodzieży**.**	(3) ***Zalecenie Rady w sprawie pomostu do zatrudnienia – wzmocnienia gwarancji dla młodzieży*** ma na celu zapewnienie, by młodzi ludzie w wieku poniżej 30 lat w ciągu czterech miesięcy od uzyskania statusu bezrobotnego lub zakończenia kształcenia otrzymali dobrej jakości ofertę zatrudnienia, dalszego kształcenia, przygotowania zawodowego lub stażu. ***W ramach przeglądu*** gwarancji dla młodzieży ***[1a] w 2024 r. Komitet ds. Zatrudnienia (EMCO) stwierdził jednak utrzymujące się znaczne różnice w jakości i skuteczności świadczenia usług***.
_____	_____
	[1a] Wdrażanie zalecenia Rady w sprawie pomostu do zatrudnienia – wzmocnienia gwarancji dla młodzieży – przeglądy przeprowadzone przez EMCO.
[4] Zalecenie Rady z dnia 30 października	[4] Zalecenie Rady z dnia 30 października

2020 r. w sprawie pomostu do zatrudnienia – wzmocnienia gwarancji dla młodzieży oraz zastępujące zalecenie Rady z dnia 22 kwietnia 2013 r. w sprawie ustanowienia gwarancji dla młodzieży 2020/C 372/01 (Dz.U. C 372 z 4.11.2020, s. 1).	2020 r. w sprawie pomostu do zatrudnienia – wzmocnienia gwarancji dla młodzieży oraz zastępujące zalecenie Rady z dnia 22 kwietnia 2013 r. w sprawie ustanowienia gwarancji dla młodzieży 2020/C 372/01 (Dz.U. C 372 z 4.11.2020, s. 1).

Or. en

Poprawka 6

Wniosek dotyczący dyrektywy
Motyw 4

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*
(4) Niedobory siły roboczej występują w wielu zawodach i na wszystkich poziomach umiejętności. Oczekuje się, że wzrosną one wraz z przewidywanym spadkiem liczby ludności w wieku produkcyjnym i rosnącym popytem na szereg zawodów istotnych dla transformacji ekologicznej i cyfrowej. Mniejsze uczestnictwo młodych ludzi w rynku pracy przyczynia się do tych niedoborów. Wysokiej jakości staże mogą być przydatną ścieżką podnoszenia lub zmiany kwalifikacji dla osób w każdym wieku pozwalającą zdobyć praktyczne umiejętności w miejscu pracy w celu wejścia na rynek pracy lub nadać karierze zawodowej nowy kierunek.	***skreśla się***

Or. en

Poprawka 7

Wniosek dotyczący dyrektywy
Motyw 4 a (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*
	(4a) Na poziomie Unii obowiązujące akty prawne, w tym dyrektywy

89/391/EWG[1e], 2002/14/WE[1b], 2003/88/WE[1c], 2008/104/WE[1d], (UE) 2018/957[1e], (UE) 2019/1152[1f], (UE) 2019/1158[1g] i (UE) 2022/2041[1h] Parlamentu Europejskiego i Rady oraz dyrektywy Rady 97/81/WE[1i], 1999/70/WE[1j], 2000/78/WE[1k] stanowią ramy ochrony pracowników.

[1a] Dyrektywa Rady 89/391/EWG z dnia 12 czerwca 1989 r. w sprawie wprowadzenia środków w celu poprawy bezpieczeństwa i zdrowia pracowników w miejscu pracy (Dz.U. L 183 z 29.6.1989, s. 1).

[1b] Dyrektywa 2002/14/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 11 marca 2002 r. ustanawiająca ogólne ramowe warunki informowania i przeprowadzania konsultacji z pracownikami we Wspólnocie Europejskiej – Wspólna deklaracja Parlamentu Europejskiego, Rady i Komisji w sprawie reprezentacji pracowniczej (Dz.U. L 80 z 23.3.2002, s. 29).

[1c] Dyrektywa 2003/88/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 4 listopada 2003 r. dotycząca niektórych aspektów organizacji czasu pracy (Dz.U. L 299 z 18.11.2003, s. 9).

[1d] Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/104/WE z dnia 19 listopada 2008 r. w sprawie pracy tymczasowej (Dz.U. L 327 z 5.12.2008, s. 9).

[1e] Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/957 z dnia 28 czerwca 2018 r. zmieniająca dyrektywę 96/71/WE dotyczącą delegowania pracowników w ramach świadczenia usług (Dz.U. L 173 z 9.7.2018, s. 16).

[1f] Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1152 z dnia 20 czerwca 2019 r. w sprawie przejrzystych i przewidywalnych warunków pracy w Unii Europejskiej (Dz.U. L 186

z 11.7.2019, s. 105).

[1g] Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1158 z dnia 20 czerwca 2019 r. w sprawie równowagi między życiem zawodowym a prywatnym rodziców i opiekunów (Dz.U. L 188 z 12.7.2019, s. 79).

[1c] Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2022/2041 z dnia 19 października 2022 r. w sprawie adekwatnych wynagrodzeń minimalnych w Unii Europejskiej (Dz.U. L 275 z 25.10.2022, s. 33).

[1i] Dyrektywa Rady 97/81/WE z dnia 15 grudnia 1997 r. dotycząca Porozumienia ramowego dotyczącego pracy w niepełnym wymiarze godzin zawartego przez Europejską Unię Konfederacji Przemysłowych i Pracodawców (UNICE), Europejskie Centrum Przedsiębiorstw Publicznych (CEEP) oraz Europejską Konfederację Związków Zawodowych (ETUC) – załącznik: Porozumienie ramowe w sprawie pracy w niepełnym wymiarze godzin (Dz.U. L 14 z 20.1.1998, s. 9).

[1j] Dyrektywa Rady 99/70/WE z dnia 28 czerwca 1999 r. dotycząca Porozumienia ramowego w sprawie pracy na czas określony, zawartego przez Europejską Unię Konfederacji Przemysłowych i Pracodawców (UNICE), Europejskie Centrum Przedsiębiorstw Publicznych (CEEP) oraz Europejską Konfederację Związków Zawodowych (ETUC) (Dz.U. L 175 z 10.7.1999, s. 43).

[1k] Dyrektywa Rady 2000/78/WE z dnia 27 listopada 2000 r. ustanawiająca ogólne warunki ramowe równego traktowania w zakresie zatrudnienia i pracy (Dz.U. L 303 z 2.12.2000, s. 16).

Or. en

Poprawka 8

Wniosek dotyczący dyrektywy
Motyw 4 b (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*
	(4b) Strategia na rzecz praw osób z niepełnosprawnościami na lata 2021–2030 ma na celu zapewnienie pełnego uczestnictwa osób z niepełnosprawnościami w życiu społecznym na równi z innymi osobami w Unii i poza nią. W ramach tej strategii Komisja zobowiązuje się do zapewnienia osobom z niepełnosprawnościami możliwości uczestniczenia w szkoleniach i zdobywania nowych umiejętności jako podstawowego warunku zatrudnienia i niezależności.

Or. en

Poprawka 9

Wniosek dotyczący dyrektywy
Motyw 4 c (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*
	(4c) W 2022 r. podczas Konferencji w sprawie przyszłości Europy przedstawiono propozycję zapewnienia, aby staże i miejsca pracy młodych ludzi spełniały normy jakości, w tym w zakresie wynagrodzenia i zakazu bezpłatnych staży na rynku pracy i poza kształceniem formalnym.

Or. en

Poprawka 10

Wniosek dotyczący dyrektywy
Motyw 5

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*
(5) Staże ***mogą*** pomóc młodym ludziom zdobyć praktyczne i zawodowe doświadczenie, ***zwiększyć ich szanse na zatrudnienie i*** ułatwić im przejście do stabilnego zatrudnienia***. Staże stanowią ważną ścieżkę ułatwiającą wejście na rynek pracy. Dla pracodawców staże oferują możliwości przyciągania, szkolenia i zatrzymywania młodych ludzi. Mogą one obniżyć koszty poszukiwania i rekrutacji wykwalifikowanych pracowników, gdy stażyści otrzymują ofertę stałego zatrudnienia po odbyciu stażu. Cel ten można jednak osiągnąć tylko wtedy, gdy staże są dobrej jakości i oferują uczciwe warunki*** pracy.	(5) Staże ***mają*** pomóc młodym ludziom zdobyć praktyczne i zawodowe doświadczenie, ***aby*** ułatwić im przejście ***z etapu kształcenia*** do stabilnego zatrudnienia ***oraz uzyskanie dostępu do zawodu***. ***Celem stażu jest połączenie krótkiego okresu pracy na stanowiskach najniższego szczebla ze znaczącym doświadczeniem szkoleniowym***. ***Staże mogą stanowić ważną ścieżkę ułatwiającą wejście na rynek*** pracy.

Or. en

Poprawka 11

Wniosek dotyczący dyrektywy
Motyw 5 a (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*
	(5a) Dla pracodawców staże oferują możliwości przyciągania, szkolenia i zatrzymywania młodych ludzi. Mogą one obniżyć koszty poszukiwania i rekrutacji wykwalifikowanych pracowników, gdy stażyści otrzymują ofertę stabilnego zatrudnienia po odbyciu stażu. Cel ten można jednak osiągnąć tylko wtedy, gdy staże są uregulowane.

Or. en

Poprawka 12

Wniosek dotyczący dyrektywy
Motyw 6

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*
(6) Utrzymują się wyzwania dotyczące problematycznego wykorzystywania staży, między innymi w sytuacjach, gdy zwykłe stanowiska pracy są ukryte pod postacią staży, co pozbawia tych pracowników pełni praw przysługujących im na podstawie prawa Unii, przepisów krajowych i układów zbiorowych pracy oraz stwarza ryzyko, że znajdą się w potrzasku niepewnych warunków pracy. Stosunki pracy ukryte pod postacią staży zakłócają konkurencję między przedsiębiorstwami, ponieważ stawiają w niekorzystnej sytuacji pracodawców, którzy przestrzegają przepisów, oraz prowadzą do obchodzenia ciążących na pracodawcach zobowiązań podatkowych i obowiązków w zakresie zabezpieczenia społecznego oraz do zastępowania stałych stanowisk pracy. W innych przypadkach pracodawcy „rzeczywistych" stażystów mogą nie przestrzegać wszystkich wymogów wynikających z prawa Unii, przepisów krajowych, układów zbiorowych lub praktyki krajowej, pozbawiając tych stażystów przysługujących im pełnych praw.	***skreśla się***

Or. en

Poprawka 13

Wniosek dotyczący dyrektywy
Motyw 7

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*
(7) ***Dodatkowo stażyści rzadziej bronią swoich praw ze względu na słabszą pozycję na rynku pracy.*** Brak ram regulacyjnych dotyczących staży, ich złożoność lub zróżnicowanie w poszczególnych państwach członkowskich wraz z niewystarczającym	(7) Brak ram regulacyjnych dotyczących staży, ich złożoność lub zróżnicowanie w poszczególnych państwach członkowskich wraz z niewystarczającym egzekwowaniem przepisów krajowych oraz brakiem zdolności w zakresie kontroli i inspekcji,

egzekwowaniem przepisów krajowych oraz brakiem zdolności w zakresie kontroli i inspekcji, jak również brak jasności co do tego, jakie organy są odpowiedzialne za kontrolę i inspekcje, to ***główne*** czynniki ***prowadzące do problematycznego*** wykorzystywania staży.	jak również brak jasności co do tego, jakie organy są odpowiedzialne za kontrolę i inspekcje, to czynniki ***stwarzające ryzyko nadużyć wynikających z*** wykorzystywania staży.

Or. en

Poprawka 14

Wniosek dotyczący dyrektywy
Motyw 7 a (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*
	(7a) Dalsze komplikacje wynikają z szerokiej i nieformalnej kategoryzacji staży. Staże mogą być rozumiane jako obejmujące staże, które są częścią programów nauczania w ramach edukacji formalnej; staże, które są regulowane prawem krajowym i których ukończenie jest obowiązkowe w celu uzyskania dostępu do określonych zawodów; staże na wolnym rynku oraz staże w kontekście aktywnej polityki rynku pracy. Niektóre rodzaje staży są regulowane lub częściowo regulowane w państwach członkowskich, podczas gdy inne nie.

Or. en

Poprawka 15

Wniosek dotyczący dyrektywy
Motyw 7 b (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*
	(7b) Bez ram regulacyjnych pojawiają się koszty społeczno-ekonomiczne, jeżeli dopuszcza się do sytuacji, w których staże, w szczególności powtarzające się,

zastępują stałe zatrudnienie – zwłaszcza stanowiska najniższego szczebla, które zazwyczaj oferuje się stażystom.

Or. en

Poprawka 16

Wniosek dotyczący dyrektywy
Motyw 7 c (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*
	(7c) W szczególności nieodpłatne lub słabo płatne staże mogą skutkować wykluczeniem młodych ludzi bez środków finansowych na ich ukończenie. Nieodpłatne lub słabo płatne staże wiążą się z ryzykiem bezpośredniej lub pośredniej dyskryminacji między innymi ze względu na wiek, płeć, rasę, kolor skóry, pochodzenie etniczne i społeczne, czy też niepełnosprawność. Podział na staże bezpłatne i płatne może również prowadzić do dyskryminacji stażystów ze względu na różnice w traktowaniu.

Or. en

Poprawka 17

Wniosek dotyczący dyrektywy
Motyw 7 d (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*
	(7d) Parlament Europejski wielokrotnie potępiał praktykę bezpłatnych staży jako formę wyzysku młodych pracowników i pogwałcenie ich praw oraz wzywał do opracowania wspólnych ram prawnych zapewniających godziwe wynagrodzenie za staże w celu uniknięcia praktyk opartych na wyzysku[1m].

[1m] Rezolucja Parlamentu Europejskiego z 17 lutego 2022 r. w sprawie wzmocnienia pozycji młodzieży w Europie: zatrudnienie i odbudowa społeczna po pandemii (Dz.U. C 342 z 6.9.2022, s. 265); rezolucja Parlamentu Europejskiego z 14 czerwca 2023 r. zawierająca zalecenia dla Komisji dotyczące wysokiej jakości staży w Unii (2020/2005(INL)).

Or. en

Poprawka 18

Wniosek dotyczący dyrektywy
Motyw 8

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*
(8) Z danych wynika, że znaczący odsetek stażystów pracuje w mniej korzystnych warunkach w porównaniu ze zwykłymi pracownikami, m.in. jeżeli chodzi o godziny pracy, uprawnienia do urlopów i dostęp do sprzętu, a także wynagrodzenie.	***skreśla się***

Or. en

Poprawka 19

Wniosek dotyczący dyrektywy
Motyw 9

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*
(9) Na poziomie Unii ramy ochrony pracowników są zapewnione przez obowiązujące instrumenty prawne, w tym dyrektywy: w sprawie przejrzystych i przewidywalnych warunków pracy[5], adekwatnych wynagrodzeń minimalnych[6], czasu pracy[7], bezpieczeństwa i zdrowia	***skreśla się***

pracowników w miejscu pracy[8], równego traktowania i niedyskryminacji[9], równowagi między życiem zawodowym a prywatnym rodziców i opiekunów[10], informowania pracowników i przeprowadzania z nimi konsultacji[11], pracy na czas określony[12], pracy w niepełnym wymiarze godzin[13], delegowania pracowników[14] oraz pracy tymczasowej[15]. Te ramy prawne mają w pełni zastosowanie do stażystów związanych umową o pracę lub pozostających w stosunku pracy określonym przez prawo, układy zbiorowe lub praktykę obowiązujące w poszczególnych państwach członkowskich, przy uwzględnieniu orzecznictwa Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej. Ramy prawne Unii obejmują także zalecenia w sprawie jakości staży[16] i przygotowania zawodowego[17] oraz dostępu do ochrony socjalnej dla pracowników i osób samozatrudnionych[18].

---

[5] Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1152 z dnia 20 czerwca 2019 r. w sprawie przejrzystych i przewidywalnych warunków pracy w Unii Europejskiej (Dz.U. L 186 z 11.7.2019, s. 105).

[6] Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2022/2041 z dnia 19 października 2022 r. w sprawie adekwatnych wynagrodzeń minimalnych w Unii Europejskiej (Dz.U. L 275 z 25.10.2022, s. 33).

[7] Dyrektywa 2003/88/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 4 listopada 2003 r. dotycząca niektórych aspektów organizacji czasu pracy (Dz.U. L 299 z 18.11.2003, s. 9).

[8] Dyrektywa Rady 89/391/EWG z dnia 12 czerwca 1989 r. w sprawie wprowadzenia środków w celu poprawy bezpieczeństwa i zdrowia pracowników w miejscu pracy (Dz.U. L 183 z 29.6.1989,

s. 1).

[9] Między innymi: dyrektywa Rady 2000/78/WE z dnia 27 listopada 2000 r. ustanawiająca ogólne warunki ramowe równego traktowania w zakresie zatrudnienia i pracy (Dz.U. L 303 z 2.12.2000, s. 16).

[10] Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1158 z dnia 20 czerwca 2019 r. w sprawie równowagi między życiem zawodowym a prywatnym rodziców i opiekunów (Dz.U. L 188 z 12.7.2019, s. 79).

[11] Dyrektywa 2002/14/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 11 marca 2002 r. ustanawiająca ogólne ramowe warunki informowania i przeprowadzania konsultacji z pracownikami we Wspólnocie Europejskiej — Wspólna deklaracja Parlamentu Europejskiego, Rady i Komisji w sprawie reprezentacji pracowniczej (Dz.U. L 80 z 23.3.2002, s. 29).

[12] Dyrektywa Rady 1999/70/WE z dnia 28 czerwca 1999 r. dotycząca Porozumienia ramowego w sprawie pracy na czas określony, zawartego przez Europejską Unię Konfederacji Przemysłowych i Pracodawców (UNICE), Europejskie Centrum Przedsiębiorstw Publicznych (CEEP) oraz Europejską Konfederację Związków Zawodowych (ETUC) (Dz.U. L 175 z 10.7.1999, s. 43).

[13] Dyrektywa Rady 97/81/WE z dnia 15 grudnia 1997 r. dotycząca Porozumienia ramowego dotyczącego pracy w niepełnym wymiarze godzin zawartego przez Europejską Unię Konfederacji Przemysłowych i Pracodawców (UNICE), Europejskie Centrum Przedsiębiorstw Publicznych (CEEP) oraz Europejską Konfederację Związków Zawodowych (ETUC) – załącznik: porozumienie ramowe w sprawie pracy w niepełnym wymiarze godzin (Dz.U. L 14 z 20.1.1998, s. 9).

[14] Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/957 z dnia 28 czerwca 2018 r. zmieniająca dyrektywę 96/71/WE dotyczącą delegowania pracowników w ramach świadczenia usług (Dz.U. L 173 z 9.7.2018, s. 16).

[15] Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/104/WE z dnia 19 listopada 2008 r. w sprawie pracy tymczasowej (Dz.U. L 327 z 5.12.2008, s. 9).

[16] Zalecenie Rady z dnia 10 marca 2014 r. w sprawie ram jakości staży (Dz.U. C 88 z 27.3.2014, s. 1).

[17] Zalecenie Rady z dnia 15 marca 2018 r. w sprawie europejskich ram jakości i skuteczności przygotowania zawodowego (Dz.U. C 153 z 2.5.2018, s. 1).

[18] Zalecenie Rady z dnia 8 listopada 2019 r. w sprawie dostępu pracowników oraz osób samozatrudnionych do ochrony socjalnej (Dz.U. C 387 z 15.11.2019, s. 1).

Or. en

Poprawka 20

Wniosek dotyczący dyrektywy
Motyw 10

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*
(10) Podczas Konferencji w sprawie przyszłości Europy[19] przedstawiono propozycję zapewnienia, aby staże i miejsca pracy młodych ludzi spełniały normy jakości, w tym w zakresie wynagrodzenia i zakazu bezpłatnych staży na rynku pracy i poza kształceniem formalnym.	***skreśla się***

[19] Sprawozdanie z wyników konferencji – maj 2022 r.

Or. en

Poprawka 21

Wniosek dotyczący dyrektywy
Motyw 11

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*
(11) W czerwcu 2023 r. Parlament Europejski przyjął rezolucję na podstawie art. 225 TFUE zawierającą zalecenia dla Komisji dotyczące wysokiej jakości staży[20]. W rezolucji tej wezwał Komisję do „uaktualnienia i wzmocnienia zalecenia Rady z 2014 r. oraz do uczynienia zeń silniejszego instrumentu legislacyjnego”. ***Ponadto wezwał Komisję do uwzględnienia dodatkowych zasad w uaktualnionych ramach jakości staży. W szczególności Parlament Europejski wezwał Komisję do „zaproponowania dyrektywy w sprawie staży na otwartym rynku pracy, staży w kontekście aktywnej polityki rynku pracy i staży stanowiących obowiązkową część szkolenia zawodowego, aby zapewnić minimalne standardy jakości, w tym zasady dotyczące czasu trwania staży, dostępu do ochrony socjalnej zgodnie z prawem krajowym i praktyką krajową, a także wynagrodzenia zapewniającego godny poziom życia, w celu uniknięcia praktyk wyzysku”.***	(11) W czerwcu 2023 r. Parlament Europejski przyjął rezolucję na podstawie art. 225 TFUE zawierającą zalecenia dla Komisji dotyczące wysokiej jakości staży[20]. W rezolucji tej wezwał Komisję do „uaktualnienia i wzmocnienia zalecenia Rady z 2014 r. oraz do uczynienia zeń silniejszego instrumentu legislacyjnego”.
[20] Rezolucja Parlamentu Europejskiego z 14 czerwca 2023 r. zawierająca zalecenia dla Komisji dotyczące wysokiej jakości staży w Unii (2020/2005(INL)).	[20] Rezolucja Parlamentu Europejskiego z 14 czerwca 2023 r. zawierająca zalecenia dla Komisji dotyczące wysokiej jakości staży w Unii (2020/2005(INL)).

Or. en

Poprawka 22

Wniosek dotyczący dyrektywy
Motyw 14 a (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*
	(14a) W swoim orzecznictwie Trybunał Sprawiedliwości ustanowił kryteria określania statusu pracownika. Przy wdrażaniu niniejszej dyrektywy należy uwzględniać wykładnię tych kryteriów przez Trybunał Sprawiedliwości[1n].
	[1n] Wyroki Trybunału Sprawiedliwości: z dnia 3 lipca 1986 r., Deborah Lawrie-Blum przeciwko Land Baden-Württemberg, C-66/85, ECLI:EU:C:1986:284; z dnia 14 października 2010 r., Union syndicale Solidaires Isère przeciwko Premier ministre i innym, C-428/09, ECLI:EU:C:2010:612; z dnia 9 lipca 2015 r., Ender Balkaya przeciwko Kisel Abbruch- und Recycling Technik GmbH, C-229/14, ECLI:EU:C:2015:455; z dnia 4 grudnia 2014 r., FNV Kunsten Informatie en Media przeciwko Staat der Nederlanden, C-413/13, ECLI:EU:C:2014:2411; i z dnia 17 listopada 2016 r., Betriebsrat der Ruhrlandklinik gGmbH przeciwko Ruhrlandklinik gGmbH, C-216/15, ECLI:EU:C:2016:883.

Or. en

Poprawka 23

Wniosek dotyczący dyrektywy
Motyw 14 b (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*
	(14b) Kierownictwo, osobiste świadczenie usług i prowadzenie działalności, która jest rzeczywista i prawdziwa, z wyłączeniem działalności na tak małą skalę, że można ją uznać za czysto marginalną i pomocniczą, są

istotnymi elementami definicji stosunku pracy w orzecznictwie Trybunału[1o].

[1o] Wyroki Trybunału Sprawiedliwości: z dnia 3 lipca 1986 r., Deborah Lawrie-Blum przeciwko Land Baden-Württemberg; sprawa C-228/07 Jörn Petersen przeciwko Landesgeschäftsstelle des Arbeitsmarktservice Niederösterreich [2008] ECR I-06989, pkt 45.

Or. en

Poprawka 24

Wniosek dotyczący dyrektywy
Motyw 14 c (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*
	(14c) Trybunał Sprawiedliwości wielokrotnie orzekał, że pojęcie „pracownika" w rozumieniu art. 45 TFUE rozciąga się na osobę odbywającą staż[1a]. W orzecznictwie Trybunału Sprawiedliwości zastosowano związek z zatrudnieniem do czterech głównych rodzajów staży: te, które są wolnorynkowe[1b], obowiązkowe dla danego zawodu[1c], związane z aktywną polityką rynku pracy[1d] oraz stanowią część kwalifikacji akademickich lub zawodowych[1e].

[1a] Sprawa C-485/20 XXXX przeciwko HR Rail SA [2022] ECLI:EU:C:2022:85, pkt 31.

[1b] Sprawa C-485/20 XXXX przeciwko HR Rail SA [2022] ECLI:EU:C:2022:85.

[1c] Sprawa C-66/85, Deborah Lawrie-Blum przeciwko Land Baden-Württemberg [1986] ECR I-02121; sprawa C-109/04 Karl Robert Kranemann przeciwko Land Nordrhein-Westfalen [2005] ECR I-

02421.

[1d] Sprawa C-229/14, Ender Balkaya przeciwko Kiesel Abbruch- und Recycling Technik GmbH [2015] ECLI:EU:C:2015:455.

[1e] Sprawa C-344/20 LF przeciwko SCRL [2022] ECLI:EU:C:2022:77.

Or. en

Poprawka 25

Wniosek dotyczący dyrektywy
Motyw 15

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*
(15) Biorąc pod uwagę utrzymujące się ***wyzwania dotyczące problematycznego*** wykorzystywania staży w Unii, konieczne jest dalsze działanie, aby ***zwalczać zwykłe stosunki pracy ukryte pod postacią staży oraz*** zapewnić, by odpowiednie przepisy unijne i krajowe mające zastosowanie do ***pracowników*** były w pełni wdrożone i egzekwowane ***w odniesieniu do stażystów. Niniejsza dyrektywa odnosi się do tych wyzwań przez określenie minimalnych wymagań w celu poprawy i egzekwowania warunków pracy stażystów w Unii oraz w celu zwalczania stosunków pracy ukrytych pod postacią staży, a także przez ustanowienie wspólnych ram zasad i środków koniecznych do zapewnienia równego traktowania oraz do bardziej skutecznego wdrażania i egzekwowania przepisów unijnych i krajowych mających zastosowanie do pracowników***.	(15) Biorąc pod uwagę utrzymujące się ***nadużycia wynikające z*** wykorzystywania staży w Unii, konieczne jest dalsze działanie, aby zapewnić, by odpowiednie przepisy unijne i krajowe mające zastosowanie do ***stażystów*** były w pełni wdrożone i egzekwowane.

Or. en

Poprawka 26

Wniosek dotyczący dyrektywy
Motyw 16

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*
(16) ***Niniejsza dyrektywa powinna mieć zastosowanie do stażystów w Unii związanych umową o pracę lub pozostających w stosunku pracy określonym przez prawo, układy zbiorowe lub praktykę obowiązujące w państwach członkowskich, przy uwzględnieniu orzecznictwa Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej. W swoim orzecznictwie Trybunał Sprawiedliwości ustanowił kryteria określania statusu pracownika, które mają się opierać na podstawie analizy poszczególnych przypadków***.	(16) ***W niniejszej dyrektywie ustanawia się wspólną definicję staży oraz wspólne ramy zapobiegania nadużyciom wynikającym z wykorzystywania staży do celów innych niż ułatwianie przejścia od kształcenia do stabilnego zatrudnienia lub zapewnienie dostępu do zawodu. Dyrektywa reguluje zatem warunki pracy na stanowiskach najniższego szczebla podejmowanej przez stażystów podczas stażu***.

Or. en

Poprawka 27

Wniosek dotyczący dyrektywy
Motyw 16 a (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*
	(16a) W niniejszej dyrektywie definiuje się staże jako ograniczony okres pracy na stanowiskach najniższego szczebla, mający na celu zapewnienie umiejętności praktycznych i zawodowych poprzez znaczące szkolenie ułatwiające przejście do stabilnego zatrudnienia lub uzyskanie dostępu do zawodu, w oparciu o pisemną umowę między stażystą a podmiotem oferującym staż, który to staż jest odpłatny zgodnie z dyrektywą (UE) 2022/2041.

Or. en

Poprawka 28

Wniosek dotyczący dyrektywy
Motyw 16 b (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*
	(16b) Jednym z wyzwań związanych z regulacjami dotyczącymi staży jest brak jasności co do koncepcji i celu stażu w prawie Unii. W niniejszej dyrektywie odniesiono się do tego wyzwania poprzez zapewnienie wspólnej definicji pojęcia i celu stażu.

Or. en

Poprawka 29

Wniosek dotyczący dyrektywy
Motyw 16 c (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*
	(16c) W niniejszej dyrektywie zapewnia się, aby zasada niedyskryminacji zgodnie z art. 21 Karty, jak również dyrektywa 2006/54/WE Parlamentu Europejskiego i Rady[1a], dyrektywa Rady 2000/43/WE[1b] i dyrektywa 2000/78/WE, miały zastosowanie do staży, jeżeli chodzi o dostęp do staży i warunki pracy, w tym wynagrodzenie. Rozwiązanie to stanowi odpowiedź na obawy dotyczące dyskryminacyjnych skutków staży oraz sprzyja inkluzywności staży.

[1a] Dyrektywa 2006/54/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 5 lipca 2006 r. w sprawie wprowadzenia w życie zasady równości szans oraz równego traktowania kobiet i mężczyzn w dziedzinie zatrudnienia i pracy (Dz.U. L 204 z 26.7.2006, s. 23).

[1b] Dyrektywa Rady 2000/43/WE z dnia 29 czerwca 2000 r. wprowadzająca w życie

zasadę równego traktowania osób bez względu na pochodzenie rasowe lub etniczne (Dz.U. L 180 z 19.7.2000, s. 22).

Or. en

Poprawka 30

Wniosek dotyczący dyrektywy
Motyw 16 d (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*
	(16d) Państwa członkowskie powinny również promować zwiększony dostęp do staży dla stażystów ze środowisk znajdujących się w trudnej sytuacji, w tym dla stażystów z niepełnosprawnościami, przez zapewnienie, aby miejsca pracy były dostosowane do potrzeb stażystów z niepełnosprawnościami.

Or. en

Poprawka 31

Wniosek dotyczący dyrektywy
Motyw 17

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*
(17) Programy uczenia się w miejscu pracy wchodzące w zakres definicji stażu są bardzo różne w zależności od państwa członkowskiego. W związku z tym przygotowanie zawodowe może być objęte zakresem stosowania niniejszej dyrektywy, o ile uczniowie zawodu mieszczą się w definicji pojęcia „pracownika" określonej w prawie, układach zbiorowych lub praktyce obowiązujących w państwach członkowskich, przy uwzględnieniu orzecznictwa Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej.	***skreśla się***

Or. en

Poprawka 32

Wniosek dotyczący dyrektywy
Motyw 18

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*
(18) ***Rozdział III dyrektywy ma zastosowanie*** do ***zwykłych pracowników, którzy są fałszywie wykazywani jako stażyści, tj. gdy pracodawcy oznaczają zwykły stosunek pracy jako staż, który nie jest stosunkiem pracy***, ***albo jako staż stanowiący stosunek pracy***, ***jednak z niższym poziomem wynagrodzenia lub innymi warunkami pracy*** niż te, do których ***zwykli pracownicy byliby uprawnieni*** na mocy przepisów prawa unijnego lub krajowego, układów zbiorowych lub praktyki krajowej.	(18) ***W niniejszej dyrektywie zobowiązuje się państwa członkowskie*** do ***wprowadzenia skutecznych środków w celu zwalczania nadużyć wynikających z wykorzystywania staży do celów innych niż ułatwienie przejścia od kształcenia do stabilnego zatrudnienia***, ***skutkujących przyznaniem niższych poziomów ochrony***, ***w tym warunków pracy i wynagrodzenia*** niż te, do których ***dany stażysta byłby uprawniony*** na mocy przepisów prawa unijnego lub krajowego, układów zbiorowych lub praktyki krajowej.

Or. en

Poprawka 33

Wniosek dotyczący dyrektywy
Motyw 19

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*
(19) Staże będące stosunkiem pracy można odróżnić od „zwykłych” stosunków pracy, ponieważ są ograniczone w czasie, obejmują istotny komponent uczenia się i szkolenia oraz są podejmowane w celu zdobycia doświadczenia praktycznego i zawodowego, pozwalającego zwiększyć szanse na zatrudnienie i ułatwiającego przejście do zatrudnienia lub dostęp do zawodu.	***skreśla się***

Or. en

Poprawka 34

Wniosek dotyczący dyrektywy
Motyw 20

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*
(20) Zasada niedyskryminacji jest odpowiednia do zwalczania nadużyć dotyczących staży, takich jak przyznawanie stażystom mniej korzystnych warunków pracy lub niższego wynagrodzenia w porównaniu ze zwykłymi pracownikami bez odpowiedniego uzasadnienia; jest także odpowiednia do zapewnienia zrównoważonego charakteru staży jako ścieżki do stabilnego zatrudnienia. Może ona również przyczynić się do zwiększenia dostępności staży dla grup pracowników znajdujących się w trudnej sytuacji.	***skreśla się***

Or. en

Poprawka 35

Wniosek dotyczący dyrektywy
Motyw 21

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*
(21) Należy zatem ustanowić zasadę niedyskryminacji stażystów, która powinna mieć zastosowanie w uzupełnieniu klauzuli 4 załącznika do dyrektywy Rady 1999/70/WE z dnia 28 czerwca 1999 r. dotyczącej Porozumienia ramowego w sprawie pracy na czas określony, zawartego przez Europejską Unię Konfederacji Przemysłowych i Pracodawców (UNICE), Europejskie Centrum Przedsiębiorstw Publicznych (CEEP) oraz Europejską Konfederację Związków Zawodowych (ETUC), która to klauzula stanowi, że jeżeli chodzi	***skreśla się***

o warunki zatrudnienia pracownicy zatrudnieni na czas określony nie mogą być traktowani w sposób mniej korzystny niż porównywalni pracownicy zatrudnieni na czas nieokreślony, jedynie z tego powodu, że pracują na czas określony, chyba że zróżnicowane traktowanie uzasadnione jest powodami o charakterze obiektywnym. Stażyści pozostający w stosunku pracy są z definicji „pracownikami zatrudnionymi na czas określony" w rozumieniu tej dyrektywy. Zawarta w niej klauzula dotycząca zasady niedyskryminacji nie pozwala jednak na porównanie z innymi pracownikami zatrudnionymi na czas określony. Ponadto w klauzuli 2 pkt 2 załącznika do tej dyrektywy zezwala się państwom członkowskim na wyłączenie z jej zakresu stosowania niektórych rodzajów pracowników, w tym pracujących na podstawie stosunków pracy mających na celu wstępne szkolenie zawodowe lub system praktyk lub umów lub stosunków pracy zawartych w ramach szczególnego publicznego programu szkolenia, integracji lub przekwalifikowania zawodowego, lub takiego programu wspieranego przez władze publiczne. Nie uwzględniono również szczególnie trudnej sytuacji, w jakiej znajdują się stażyści. Należy zatem zagwarantować, aby zasada równego traktowania w porównaniu ze zwykłymi pracownikami miała zastosowanie do wszystkich stażystów pozostających w stosunku pracy.

Or. en

Poprawka 36

Wniosek dotyczący dyrektywy
Motyw 22

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*
(22) Państwa członkowskie powinny zatem zapewnić, aby w odniesieniu do warunków pracy, w tym wynagrodzenia, stażyści nie byli traktowani w sposób mniej korzystny niż porównywalni zwykli pracownicy w tym samym zakładzie, chyba że odmienne traktowanie jest uzasadnione obiektywnymi względami. Sam fakt bycia stażystą nie może stanowić powodu do mniej korzystnego traktowania w porównaniu ze zwykłymi pracownikami tego samego zakładu. Jednocześnie inny zakres zadań, mniejsza odpowiedzialność lub intensywność pracy w stosunku do porównywalnych zwykłych pracowników mogą w stosownych przypadkach stanowić obiektywne powody odmiennego traktowania pod względem danego warunku zatrudnienia. Zakres odmiennego traktowania powinien być jednak proporcjonalny do tych powodów.	***skreśla się***

Or. en

Poprawka 37

Wniosek dotyczący dyrektywy
Motyw 23

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*
(23) Stosowanie zasady niedyskryminacji wymaga wskazania porównywalnego zwykłego pracownika wykonującego ten sam lub podobny rodzaj pracy lub zawód co stażysta, z należytym uwzględnieniem kwalifikacji i umiejętności.	***skreśla się***

Or. en

Poprawka 38

Wniosek dotyczący dyrektywy
Motyw 24

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*
(24) Państwa członkowskie powinny wdrożyć odpowiednie środki służące zwalczaniu zwykłych stosunków pracy ukrytych pod postacią staży, które skutkują niższym poziomem ochrony, obejmującej m.in. warunki pracy i wynagrodzenia, niż ten, do którego dany pracownik byłby uprawniony na podstawie przepisów prawa unijnego lub krajowego, układów zbiorowych lub praktyki krajowej.	***skreśla się***

Or. en

Poprawka 39

Wniosek dotyczący dyrektywy
Motyw 25

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*
(25) Należy zapewnić skuteczne kontrole i inspekcje prowadzone przez właściwe organy, ponieważ działania te mają zasadnicze znaczenie dla ochrony praw stażystów i zwalczania ***zwykłych stosunków pracy ukrytych pod postacią*** staży. Powinny one być celem takich kontroli, co pozwoliłoby uniknąć zastępowania ***zwykłego*** zatrudnienia ***pozornymi*** stażami oraz chronić prawa ***pracowników***.	(25) Należy zapewnić skuteczne kontrole i inspekcje prowadzone przez właściwe organy, ponieważ działania te mają zasadnicze znaczenie dla ochrony praw stażystów i zwalczania ***nadużyć wynikających z wykorzystywania*** staży. Powinny one być celem takich kontroli, co pozwoliłoby uniknąć zastępowania ***stabilnego*** zatrudnienia ***powtarzającymi się*** stażami oraz chronić prawa ***stażystów***.

Or. en

Poprawka 40

Wniosek dotyczący dyrektywy
Motyw 26

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*
(26) ***Ocena, czy pod postacią stażu ukryty jest zwykły stosunek pracy, powinna opierać się na faktycznych okolicznościach, a nie na formalnym oznaczeniu danego stosunku umownego.*** W celu ***ustalenia, czy pod postacią stażu ukryty jest regularny stosunek pracy,*** właściwe organy powinny przeprowadzić całościową ocenę wszystkich istotnych faktów. Aby ułatwić właściwym organom dokonywanie takich ocen, ***należy określić kluczowe*** elementy, które ***pozwoliłyby odróżnić zwykły stosunek pracy od stosunku pracy ukrytego pod postacią stażu***. Ocenę tych elementów należy przeprowadzać indywidualnie, z należytym uwzględnieniem okoliczności każdego pojedynczego przypadku. ***W związku z tym elementy, o których mowa, mają charakter orientacyjny i niewyczerpujący oraz nie wymagają osiągnięcia konkretnego progu.***	(26) W celu ***identyfikacji nadużyć wynikających z wykorzystywania staży ustalenia*** właściwe organy powinny przeprowadzić całościową ocenę wszystkich istotnych faktów. Aby ułatwić właściwym organom dokonywanie takich ocen, ***w niniejszej dyrektywie określono różne faktyczne i okolicznościowe*** elementy, które ***powinny być istotne przy identyfikowaniu nadużyć wynikających z wykorzystywania staży***. Ocenę tych elementów należy przeprowadzać indywidualnie, z należytym uwzględnieniem okoliczności każdego pojedynczego przypadku.

Or. en

Poprawka 41

Wniosek dotyczący dyrektywy
Motyw 27

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*
(27) Wymóg posiadania wcześniejszego doświadczenia zawodowego w przypadku stażu w tej samej lub podobnej dziedzinie może nie oznaczać zwykłego stosunku pracy ukrytego pod postacią stażu, jeżeli pracodawca przedstawi uzasadnienie, takie jak równoważny okres wcześniejszego doświadczenia	***skreśla się***

zawodowego jako alternatywa dla posiadania dyplomu w określonej dziedzinie lub kwalifikacji.

Or. en

Poprawka 42

Wniosek dotyczący dyrektywy
Motyw 28

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*
(28) Gdy właściwe organy przeprowadzają analizę istotnych faktów, aby ustalić istnienie ***zwykłego stosunku pracy ukrytego pod postacią stażu***, informacje potrzebne do przeprowadzenia tej analizy mogą nie zawsze być dla nich łatwo dostępne. Pracodawcy powinni być zobowiązani do przekazywania właściwym organom***, na odpowiedni wniosek,*** niezbędnych informacji, które znajdują się pod ich kontrolą, aby umożliwić właściwym organom wykonywanie ich zadań.	(28) Gdy właściwe organy przeprowadzają analizę istotnych faktów, aby ustalić istnienie ***nadużyć wynikających z wykorzystywania staży***, informacje potrzebne do przeprowadzenia tej analizy mogą nie zawsze być dla nich łatwo dostępne. Pracodawcy powinni być zobowiązani do przekazywania właściwym organom niezbędnych informacji, które znajdują się pod ich kontrolą, aby umożliwić właściwym organom wykonywanie ich zadań.

Or. en

Poprawka 43

Wniosek dotyczący dyrektywy
Motyw 29

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*
(29) Państwa członkowskie powinny wdrożyć odpowiednie środki, które ułatwiałyby ***ocenę, czy domniemany staż jest rzeczywiście stażem***. Powinno to obejmować limit dotyczący zbyt długiego czasu trwania stażu i powtarzających się, w tym następujących po sobie, staży u tego samego pracodawcy. Rozsądny maksymalny czas trwania stażu co do	(29) Państwa członkowskie powinny wdrożyć odpowiednie środki, które ułatwiałyby ***identyfikację nadużyć wynikających z wykorzystywania staży***. Powinno to obejmować limit dotyczący zbyt długiego czasu trwania stażu i powtarzających się, w tym następujących po sobie, staży u tego samego pracodawcy. Rozsądny maksymalny czas trwania stażu

zasady nie powinien przekraczać sześciu miesięcy, tak jak określono to w zaleceniu z 2014 r. Państwa członkowskie mogą jednak postanowić, że dłuższy czas trwania stażu może być uzasadniony, jeżeli wynika to z obiektywnych względów. Przykładami takich wyjątków mogą być staże, których ukończenie jest obowiązkowe w celu uzyskania dostępu do określonych zawodów, w przypadku których ścieżka zdobywania niezbędnej wiedzy, kompetencji i doświadczenia uzasadnia wydłużenie stażu. Niektóre staże będące elementem aktywnej polityki rynku pracy, mające na celu integrację osób znajdujących się w trudnej sytuacji, również mogą obejmować dłuższy okres. Niektóre staże będące elementem programu formalnego kształcenia lub kształcenia i szkolenia zawodowego mogą trwać dłużej z powodów związanych z programem nauczania.	co do zasady nie powinien przekraczać sześciu miesięcy, tak jak określono to w zaleceniu z 2014 r. Państwa członkowskie mogą jednak postanowić, że dłuższy czas trwania stażu może być uzasadniony, jeżeli wynika to z obiektywnych względów***, które przyczyniają się do realizacji celów stażu***. Przykładami takich wyjątków mogą być staże, których ukończenie jest obowiązkowe w celu uzyskania dostępu do określonych zawodów, w przypadku których ścieżka zdobywania niezbędnej wiedzy, kompetencji i doświadczenia uzasadnia wydłużenie stażu. Niektóre staże będące elementem aktywnej polityki rynku pracy, mające na celu integrację osób znajdujących się w trudnej sytuacji, również mogą obejmować dłuższy okres. Niektóre staże będące elementem programu formalnego kształcenia lub kształcenia i szkolenia zawodowego mogą trwać dłużej z powodów związanych z programem nauczania.
	Or. en

Poprawka 44

Wniosek dotyczący dyrektywy
Motyw 30

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*
(30) Zobowiązanie pracodawców do uwzględniania w ogłoszeniach o naborze na staż i ogłoszeniach reklamujących staże informacji na temat oczekiwanych zadań, warunków pracy, w tym wynagrodzenia, ochrony socjalnej, komponentów ***uczenia się i*** szkolenia, można wypełnić przez umieszczenie linku do strony internetowej zawierającej te informacje.	(30) Zobowiązanie pracodawców do uwzględniania w ogłoszeniach o naborze na staż i ogłoszeniach reklamujących staże informacji na temat oczekiwanych zadań, warunków pracy, w tym wynagrodzenia, ochrony socjalnej, komponentów szkolenia, ***a także możliwości zatrudnienia po ukończeniu stażu*** można wypełnić przez umieszczenie linku do strony internetowej zawierającej te informacje.
	Or. en

Poprawka 45

Wniosek dotyczący dyrektywy
Motyw 31

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*
(31) Oprócz niniejszej dyrektywy państwa członkowskie powinny zapewnić pełne wdrożenie i egzekwowanie praw zagwarantowanych w dorobku prawnym Unii mających zastosowanie do stażystów pozostających w stosunku pracy.	***skreśla się***

Or. en

Poprawka 46

Wniosek dotyczący dyrektywy
Motyw 32

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*
(32) W najnowszych instrumentach prawnych, takich jak dyrektywa (UE) 2019/1152 i dyrektywa (UE) 2023/970***21***, opracowano obszerny system przepisów dotyczących egzekwowania dorobku socjalnego w Unii. Przepisy te należy włączyć do niniejszej dyrektywy, aby pomóc w zapewnieniu skutecznego egzekwowania i obrony praw stażystów wynikających z niniejszej dyrektywy oraz z innych przepisów prawa Unii ***mających zastosowanie do pracowników.***	(32) W najnowszych instrumentach prawnych, takich jak dyrektywa (UE) 2019/1152 i dyrektywa (UE) 2023/970, opracowano obszerny system przepisów dotyczących egzekwowania dorobku socjalnego w Unii. Przepisy te należy włączyć do niniejszej dyrektywy, aby pomóc w zapewnieniu skutecznego egzekwowania i obrony praw stażystów wynikających z niniejszej dyrektywy oraz z innych przepisów prawa Unii***.***
[21] Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2023/970 z dnia 10 maja 2023 r. w sprawie wzmocnienia stosowania zasady równości wynagrodzeń dla mężczyzn i kobiet za taką samą pracę lub pracę o takiej samej wartości za pośrednictwem mechanizmów przejrzystości wynagrodzeń oraz	[21] Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2023/970 z dnia 10 maja 2023 r. w sprawie wzmocnienia stosowania zasady równości wynagrodzeń dla mężczyzn i kobiet za taką samą pracę lub pracę o takiej samej wartości za pośrednictwem mechanizmów przejrzystości wynagrodzeń oraz

mechanizmów egzekwowania, Dz.U. L 132 z 17.5.2023, s. 21.	mechanizmów egzekwowania, ***(***Dz.U. L 132 z 17.5.2023, s. 21***)***.

Or. en

Poprawka 47

Wniosek dotyczący dyrektywy
Motyw 33

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*
(33) Stażyści powinni mieć dostęp do skutecznego i bezstronnego rozstrzygania sporów oraz prawo dochodzenia roszczeń, w tym prawo do odpowiedniego odszkodowania. Należy informować stażystów o mechanizmach dochodzenia roszczeń, aby mogli korzystać z przysługującego im prawa do dochodzenia roszczeń. Uwzględniając zasadniczy charakter prawa do skutecznej ochrony prawnej, stażyści powinni nadal korzystać z takiej ochrony, nawet po zakończeniu stażu, który jest przedmiotem zaskarżenia ze względu na zarzut naruszenia praw wynikających z niniejszej dyrektywy oraz z innych przepisów prawa Unii ***mających zastosowanie do pracowników***.	(33) Stażyści powinni mieć dostęp do skutecznego i bezstronnego rozstrzygania sporów oraz prawo dochodzenia roszczeń, w tym prawo do odpowiedniego odszkodowania. Należy informować stażystów o mechanizmach dochodzenia roszczeń, aby mogli korzystać z przysługującego im prawa do dochodzenia roszczeń. Uwzględniając zasadniczy charakter prawa do skutecznej ochrony prawnej, stażyści powinni nadal korzystać z takiej ochrony, nawet po zakończeniu stażu, który jest przedmiotem zaskarżenia ze względu na zarzut naruszenia praw wynikających z niniejszej dyrektywy oraz z innych przepisów prawa Unii.

Or. en

Poprawka 48

Wniosek dotyczący dyrektywy
Motyw 34

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*
(34) Zapewnienie bardziej skutecznego poziomu ochrony stażystów wymaga, aby przedstawiciele pracowników mieli możliwość udziału w postępowaniach mających na celu obronę wszelkich praw	(34) Zapewnienie bardziej skutecznego poziomu ochrony stażystów wymaga, aby przedstawiciele pracowników mieli możliwość udziału w postępowaniach mających na celu obronę wszelkich praw

i obowiązków wynikających z niniejszej dyrektywy lub z innych przepisów prawa Unii ***mających zastosowanie do pracowników*** w imieniu albo na rzecz stażysty lub grupy stażystów.	i obowiązków wynikających z niniejszej dyrektywy lub z innych przepisów prawa Unii w imieniu albo na rzecz stażysty lub grupy stażystów.

Or. en

Poprawka 49

Wniosek dotyczący dyrektywy
Motyw 35

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*
(35) Stażyści powinni być objęci odpowiednią ochroną sądową i administracyjną przed niekorzystnym traktowaniem przez pracodawcę ***i*** negatywnymi konsekwencjami w związku ze skargą złożoną przeciwko ***pracodawcy*** bądź wynikającymi z postępowania wszczętego w celu wyegzekwowania przestrzegania praw przewidzianych w niniejszej dyrektywie lub w innych przepisach prawa Unii mających zastosowanie do pracowników. W szczególności stażystów należy chronić przed zwolnieniem lub środkami równoważnymi oraz wszelkimi przygotowaniami do zwolnienia lub środków równoważnych z powodu skorzystania przez nich z praw przewidzianych w niniejszej dyrektywie lub w innych przepisach prawa Unii mających zastosowanie do pracowników.	(35) Stażyści powinni być objęci odpowiednią ochroną sądową i administracyjną przed niekorzystnym traktowaniem przez pracodawcę ***lub*** negatywnymi konsekwencjami w związku ze skargą złożoną przeciwko ***podmiotowi oferującemu staż*** bądź wynikającymi z postępowania wszczętego w celu wyegzekwowania przestrzegania praw przewidzianych w niniejszej dyrektywie lub w innych przepisach prawa Unii mających zastosowanie do pracowników. W szczególności stażystów należy chronić przed zwolnieniem lub środkami równoważnymi***, takimi jak wstrzymanie oferty przyszłego zatrudnienia przez podmiot oferujący staż,*** oraz wszelkimi przygotowaniami do zwolnienia lub środków równoważnych z powodu skorzystania przez nich z praw przewidzianych w niniejszej dyrektywie lub w innych przepisach prawa Unii mających zastosowanie do pracowników.

Or. en

Poprawka 50

Wniosek dotyczący dyrektywy
Motyw 38

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*
(38) Ponieważ cele niniejszej dyrektywy, a mianowicie egzekwowanie warunków pracy stażystów i zwalczanie ***zwykłych stosunków pracy ukrytych pod postacią*** staży, nie mogą zostać osiągnięte w wystarczający sposób przez państwa członkowskie, natomiast ze względu na rozmiary i skutki możliwe jest ich lepsze osiągnięcie na poziomie Unii, może ona podjąć działania zgodnie z zasadą pomocniczości określoną w art. 5 TUE. Zgodnie z zasadą proporcjonalności, określoną w tym artykule, niniejsza dyrektywa nie wykracza poza to, co jest konieczne do osiągnięcia tych celów.	(38) Ponieważ cele niniejszej dyrektywy, a mianowicie ***zapewnienie wspólnej definicji staży i*** egzekwowanie warunków pracy stażystów i zwalczanie ***nadużyć wynikających z wykorzystywania*** staży, nie mogą zostać osiągnięte w wystarczający sposób przez państwa członkowskie, natomiast ze względu na rozmiary i skutki możliwe jest ich lepsze osiągnięcie na poziomie Unii, może ona podjąć działania zgodnie z zasadą pomocniczości określoną w art. 5 TUE. Zgodnie z zasadą proporcjonalności, określoną w tym artykule, niniejsza dyrektywa nie wykracza poza to, co jest konieczne do osiągnięcia tych celów.

Or. en

Poprawka 51

Wniosek dotyczący dyrektywy
Motyw 39 a (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*
	(39a) Ważniejsze niż kiedykolwiek jest dążenie do stworzenia rynku wewnętrznego charakteryzującego się równymi warunkami działania, brakiem dumpingu socjalnego i poszanowaniem praw socjalnych i pracowniczych. Unia wspiera państwa członkowskie w ich dążeniu do rokowań zbiorowych i swobody utrzymywania, zawierania i egzekwowania układów zbiorowych, jeżeli są one lepszym narzędziem wdrażania i uzupełniania inicjatyw ustawodawczych Unii, w świetle krajowych praktyk i ram. W tym względzie kluczowe jest uznanie znaczenia partnerów społecznych i ich prawa do negocjacji i rokowań zbiorowych.

Or. en

Poprawka 52

Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 1 – akapit 1

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*
Niniejsza dyrektywa ustanawia ***wspólne*** ramy zasad i środków mających na celu poprawę i egzekwowanie warunków pracy stażystów oraz zwalczanie ***zwykłych stosunków pracy ukrytych pod postacią*** staży.	Niniejsza dyrektywa ustanawia ***wspólną definicję staży oraz*** ramy zasad i środków mających na celu poprawę i egzekwowanie warunków pracy stażystów oraz zwalczanie ***nadużyć wynikających z wykorzystywania*** staży.

Or. en

Poprawka 53

Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 2 – akapit 1 – litera a

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*
a) „staż” oznacza ***ograniczoną w czasie praktykę zawodową obejmującą znaczący komponent uczenia się i szkolenia, podejmowaną w celu zdobycia praktycznego i zawodowego doświadczenia z myślą o zwiększeniu szans na zatrudnienie oraz ułatwieniu przejścia na zwykły stosunek pracy lub uzyskaniu dostępu do zawodu;***	a) „staż” oznacza ***(i) ograniczony okres pracy na stanowiskach najniższego szczebla, mający na celu zapewnienie umiejętności praktycznych i zawodowych poprzez znaczące szkolenie ułatwiające przejście do stabilnego zatrudnienia lub uzyskanie dostępu do zawodu,*** ***w oparciu o pisemną umowę między stażystą a podmiotem oferującym staż,*** ***który to staż jest odpłatny zgodnie z***

dyrektywą (UE) 2022/2041;

Or. en

Poprawka 54

Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 2 – akapit 1 – litera b

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*
b) „stażysta” oznacza każdą osobę podejmującą staż***, która zawarła umowę o pracę lub pozostaje w stosunku pracy określonym przez przepisy prawa, układy zbiorowe lub praktykę obowiązujące w poszczególnych państwach członkowskich, przy uwzględnieniu orzecznictwa Trybunału Sprawiedliwości***;	b) „stażysta” oznacza każdą osobę podejmującą staż;

Or. en

Poprawka 55

Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 2 – ustęp 1 – litera b a (nowa)

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*
	ba) „podmiot oferujący staż” oznacza przedsiębiorstwo o charakterze prywatnym, publicznym lub mieszanym, które zapewnia możliwość odbycia stażu;

Or. en

Poprawka 56

Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 2 – akapit 1 – litera c

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*
c) „zwykły stosunek pracy” oznacza każdy stosunek pracy niebędący stażem;	***skreśla się***

Or. en

Poprawka 57

Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 2 – akapit 1 – litera d

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*
d) „zwykły pracownik” oznacza każdą osobę pozostającą w zwykłym stosunku pracy.	***skreśla się***

Or. en

Poprawka 58

Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 3 – akapit 1

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*
Państwa członkowskie zapewniają, aby w odniesieniu do warunków pracy, w tym wynagrodzenia, stażyści nie byli traktowani w sposób mniej korzystny niż porównywalni zwykli pracownicy w tym samym zakładzie, chyba że odmienne traktowanie jest uzasadnione obiektywnymi względami, takimi jak inny zakres zadań, mniejsza odpowiedzialność lub intensywność pracy, bądź waga komponentu uczenia się i szkolenia.	***skreśla się***

Or. en

Poprawka 59

Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 3 – akapit 1 a (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*
	Państwa członkowskie zapewniają, aby w odniesieniu do dostępu do staży i warunków pracy, w tym wynagrodzenia, staże były zgodne z zasadą niedyskryminacji określoną w dyrektywach 2000/43/WE, 2000/78/WE i 2006/54/WE.

Or. en

Poprawka 60

Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 3 – akapit 1 b (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*
	Państwa członkowskie promują zwiększony dostęp do staży dla stażystów ze środowisk znajdujących się w trudnej sytuacji, w tym dla stażystów z niepełnosprawnościami.

Or. en

Poprawka 61

Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 3 – akapit 1 c (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*
	Państwa członkowskie dbają o to, aby miejsca pracy były przystosowane do potrzeb stażystów z niepełnosprawnościami.

Or. en

Poprawka 62

Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 3 – akapit 2

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*
Jeżeli w zakładzie nie ma porównywalnego zwykłego pracownika, porównania dokonuje się przez odwołanie do właściwego układu zbiorowego lub – w razie braku takiego układu – zgodnie z przepisami prawa krajowego lub praktyką krajową.	***skreśla się***

Or. en

Poprawka 63

Wniosek dotyczący dyrektywy
Rozdział III – tytuł

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*
III ***Zwykłe stosunki pracy ukryte pod postacią*** staży	III ***Środki służące zwalczaniu nadużyć wynikających z wykorzystywania*** staży

Or. en

Poprawka 64

Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 4 – tytuł

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*
Środki służące zwalczaniu ***zwykłych stosunków pracy ukrytych pod postacią staży***	Środki służące zwalczaniu ***nadużyć***

Or. en

Poprawka 65

Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 4 – akapit 1

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*
Państwa członkowskie przewidują skuteczne kontrole i inspekcje prowadzone przez właściwe organy w celu wykrywania ***praktyk polegających na ukrywaniu zwykłego stosunku pracy pod postacią stażu***, co skutkuje niższym poziomem ochrony, dotyczącej m.in. warunków pracy i wynagrodzenia, niż ten, do którego dany ***pracownik*** byłby uprawniony na podstawie przepisów prawa unijnego lub krajowego, układów zbiorowych lub praktyki krajowej, a także w celu stosowania środków egzekwowania prawa wobec takich ***praktyk***.	Państwa członkowskie przewidują skuteczne kontrole i inspekcje prowadzone przez właściwe organy w celu wykrywania ***nadużyć wynikających z wykorzystywania staży do celów innych niż ułatwianie przejścia od kształcenia do stabilnego zatrudnienia lub zapewnienie dostępu do zawodu***, co skutkuje niższym poziomem ochrony, dotyczącej m.in. warunków pracy i wynagrodzenia, niż ten, do którego dany ***stażysta*** byłby uprawniony na podstawie przepisów prawa unijnego lub krajowego, układów zbiorowych lub praktyki krajowej, a także w celu stosowania środków egzekwowania prawa wobec takich ***nadużyć***.

Or. en

Poprawka 66

Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 5 – tytuł

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*
Ocena ***zwykłych stosunków pracy ukrytych pod postacią staży***	Ocena ***nadużyć***

Or. en

Poprawka 67

Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 5 – ustęp 1 – wprowadzenie

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*
1. W celu ***ustalenia, czy domniemany staż stanowi w istocie zwykły stosunek pracy,*** właściwe organy dokonują całościowej oceny wszystkich istotnych faktów. ***W ocenie tej uwzględnia*** się ***między innymi następujące przesłanki***:	1. W celu ***identyfikacji nadużyć wynikających z wykorzystywania staży*** właściwe organy dokonują całościowej oceny wszystkich istotnych faktów. ***Ocenę służącą ustaleniu, czy ma miejsce nadużycie, przeprowadza*** się ***na podstawie następujących przesłanek***:

Or. en

Poprawka 68

Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 5 – ustęp 1 – litera a

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*
a) brak ***istotnego komponentu uczenia się i szkolenia w domniemanym stażu***;	a) brak ***pisemnej umowy między stażystą a podmiotem oferującym staż***;

Or. en

Poprawka 69

Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 5 – ustęp 1 – litera b

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*
b) ***zbyt długi czas trwania domniemanego stażu lub wielokrotne bądź następujące po sobie domniemane staże odbywane przez tę samą osobę u tego samego pracodawcy;***	b) ***brak komponentu szkoleniowego, o którym świadczy brak następujących elementów:***
	(i) wyraźnego programu szkoleniowego stażu, w którym określa się umiejętności, wiedzę i kompetencje, które mają być rozwijane w trakcie stażu, cele edukacyjne stażu oraz przydział zadań i możliwości szkoleniowych, które ułatwią

osiągnięcie tych umiejętności i celów;

(ii) wyznaczonego opiekuna lub mentora na okres stażu;

(iii) zapewnienia specjalnych szkoleń, informacji zwrotnych i sesji wsparcia podczas stażu;

(iv) wytycznych dla stażysty i nadzoru nad stażystą podczas wykonywania wyznaczonych zadań;

(v) wyraźnego związku między umiejętnościami przekazywanymi podczas stażu a wyznaczonymi zadaniami.

Or. en

Poprawka 70

Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 5 – ustęp 1 – litera c

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*
c) ***równoważny poziom zadań, obowiązków i intensywności pracy domniemanych stażystów oraz zwykłych pracowników na porównywalnych stanowiskach u tego samego pracodawcy***;	c) ***zbyt długi czas trwania stażu***;

Or. en

Poprawka 71

Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 5 – ustęp 1 – litera d

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*
d) ***wymóg, aby kandydaci na staże posiadali wcześniejsze doświadczenie zawodowe w tej samej lub podobnej dziedzinie, bez odpowiedniego uzasadnienia***;	d) ***brak wynagrodzenia przyznanego zgodnie z dyrektywą (UE) 2022/2041***;

Or. en

Poprawka 72

Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 5 – ustęp 1 – litera e

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*
e) ***wysoki odsetek domniemanych staży w porównaniu ze zwykłymi stosunkami pracy zawartymi z danym pracodawcą***;	e) ***wymóg posiadania przez kandydatów wcześniejszego doświadczenia zawodowego przed podjęciem stażu***;

Or. en

Poprawka 73

Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 5 – ustęp 1 – litera f

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*
f) ***znaczna liczba domniemanych stażystów u tego samego pracodawcy, którzy odbyli co najmniej dwa staże lub zawarli zwykły stosunek pracy w tej samej lub podobnej dziedzinie przed podjęciem domniemanego stażu.***	f) ***brak publicznego ogłoszenia o naborze na staż zawierającego następujące informacje:***
	(i) wyłączone zadania i poziom odpowiedzialności wymagany od stażysty;
	(ii) prawa i uprawnienia stażysty, w tym wynagrodzenie, ochrona socjalna, zwolnienie chorobowe i uprawnienia dotyczące czasu pracy;
	(iii) zapewniane szkolenie i przekazywane umiejętności.

Or. en

Poprawka 74

Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 5 – ustęp 1 – litera f a (nowa)

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*
	fa) brak przejrzystej polityki rekrutacyjnej zapewniającej stabilne zatrudnienie po zakończeniu stażu.

Or. en

Poprawka 75

Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 5 – ustęp 1 a (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*
	1a. Co więcej, przy ustalaniu, czy istnieją nadużycia wynikające z wykorzystywania staży, właściwe organy biorą również pod uwagę okoliczności zewnętrzne względem samego stażu. W ocenie tej uwzględnia się między innymi następujące czynniki:
	a) wysoki wskaźnik staży w stosunku do wielkości przedsiębiorstwa;
	b) rekrutacja stażystów, którzy wcześniej odbyli staż w ramach tego samego lub podobnego obszaru działalności;
	c) wielokrotne przedłużanie czasu trwania staży bez oferowania możliwości awansu w przedsiębiorstwie;
	d) zastępowanie stałych stanowisk kolejnymi ogłoszeniami o wolnych miejscach stażowych.

Or. en

Poprawka 76

Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 5 – ustęp 2 – wprowadzenie

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*
2. W celu umożliwienia właściwym organom przeprowadzenia oceny, o której mowa w ust. 1, ***pracodawca przekazuje tym organom na żądanie*** następujące informacje:	2. W celu umożliwienia właściwym organom przeprowadzenia oceny, o której mowa w ust. 1 ***i 2***, ***państwa członkowskie wymagają, aby podmioty oferujące staże przekazywały tym organom*** następujące informacje:

Or. en

Poprawka 77

Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 5 – ustęp 2 – litera a

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*
a) liczbę ***staży*** i ***zwykłych stosunków pracy***;	a) liczbę ***stażystów*** i ***innych rodzajów pracowników***;

Or. en

Poprawka 78

Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 5 – ustęp 2 – litera c

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*
c) warunki pracy, w tym wynagrodzenie, zadania i obowiązki ***domniemanych*** stażystów i ***zwykłych*** pracowników na porównywalnych stanowiskach;	c) warunki pracy, w tym wynagrodzenie, zadania i obowiązki stażystów i pracowników ***innego rodzaju*** na porównywalnych stanowiskach;

Or. en

Poprawka 79

Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 5 – ustęp 2 – litera d

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*
d) opisy komponentów ***uczenia się i*** szkolenia w ramach staży;	d) opisy komponentów szkolenia w ramach staży;

Or. en

Poprawka 80

Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 5 – ustęp 3 – akapit 1 – wprowadzenie

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*
W celu ułatwienia oceny, o której mowa w ust. 1, państwa członkowskie:	W celu ułatwienia oceny, o której mowa w ust. 1 ***i 2***, państwa członkowskie:

Or. en

Poprawka 81

Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 5 – ustęp 3 – akapit 1 – litera a

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*
a) określają ***limit dotyczący zbyt długiego czasu*** trwania stażu ***i powtarzających się***, ***w tym następujących po sobie***, ***staży u tego samego pracodawcy***;	a) określają***, że maksymalny czas*** trwania stażu ***to sześć miesięcy***, ***przy czym państwa członkowskie mogą jednak przewidzieć wyjątki od tego terminu***, ***jeżeli dłuższy czas trwania jest uzasadniony obiektywnymi względami***;

Or. en

Poprawka 82

Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 5 – ustęp 3 – akapit 1 – litera b

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*
b) zobowiązują ***pracodawców*** do zamieszczania w ogłoszeniach o naborze na staż i ogłoszeniach reklamujących staże informacji na temat oczekiwanych zadań, warunków pracy, w tym wynagrodzenia, ochrony socjalnej, komponentów ***uczenia się i szkolenia***.	b) zobowiązują ***podmioty oferujące staże*** do zamieszczania w ogłoszeniach o naborze na staż i ogłoszeniach reklamujących staże informacji na temat oczekiwanych zadań, warunków pracy, w tym wynagrodzenia, ochrony socjalnej, komponentów ***szkolenia, a także możliwości zatrudnienia po ukończeniu stażu***.

Or. en

Poprawka 83

Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 5 – ustęp 3 – akapit 2

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*
Państwa członkowskie mogą przewidzieć wyjątki od terminu określonego w lit. a), w przypadkach gdy dłuższy okres jest uzasadniony obiektywnymi względami.	***skreśla się***

Or. en

Poprawka 84

Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 6 – akapit 1 – wprowadzenie

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*
Państwa członkowskie wprowadzają niezbędne środki dla zapewnienia, aby wszystkie odpowiednie przepisy prawa Unii mające zastosowanie do ***pracowników*** zostały w pełni wdrożone i były	Państwa członkowskie wprowadzają niezbędne środki dla zapewnienia, aby wszystkie odpowiednie przepisy prawa Unii mające zastosowanie do ***stażystów*** zostały w pełni wdrożone i były

egzekwowane w odniesieniu do stażystów. W szczególności:

egzekwowane w odniesieniu do stażystów. W szczególności:

Or. en

Poprawka 85

Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 6 – akapit 1 – litera f

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*
f) zapewniały, we współpracy z właściwymi organami, kanały zgłaszania nieprawidłowości i złych warunków pracy dla stażystów oraz udostępniały informacje na temat tych kanałów.	f) zapewniały, we współpracy z właściwymi organami, kanały ***anonimowego i bezpiecznego*** zgłaszania nieprawidłowości i złych warunków pracy dla stażystów oraz udostępniały informacje na temat tych kanałów.

Or. en

Poprawka 86

Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 7 – akapit 1

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*
Państwa członkowskie zapewniają, aby stażyści, w tym ci, których ***stosunek pracy uległ rozwiązaniu***, mieli dostęp do skutecznego i bezstronnego rozstrzygania sporów oraz prawo do dochodzenia roszczeń, w tym do odpowiedniego odszkodowania, w przypadku naruszenia ich praw wynikających z niniejszej dyrektywy lub z innych przepisów prawa Unii ***mających zastosowanie do pracowników***.	Państwa członkowskie zapewniają, aby stażyści, w tym ci, których ***staż zakończył się***, mieli dostęp do skutecznego i bezstronnego rozstrzygania sporów oraz prawo do dochodzenia roszczeń, w tym do odpowiedniego odszkodowania, w przypadku naruszenia ich praw wynikających z niniejszej dyrektywy lub z innych przepisów prawa Unii.

Or. en

Poprawka 87

Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 8 – akapit 1

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*
Państwa członkowskie zapewniają, aby przedstawiciele pracowników mogli uczestniczyć we wszelkich odpowiednich postępowaniach sądowych lub administracyjnych w celu egzekwowania praw i obowiązków wynikających z niniejszej dyrektywy lub z innych przepisów prawa Unii mających zastosowanie do ***pracowników***. Mogą oni działać w imieniu lub na rzecz ***jednego lub kilku stażystów, za ich zgodą***, ***w przypadku naruszenia jakichkolwiek praw lub obowiązków wynikających*** z ***niniejszej dyrektywy lub z innych przepisów prawa Unii mających zastosowanie do pracowników***.	Państwa członkowskie zapewniają, aby przedstawiciele pracowników mogli uczestniczyć we wszelkich odpowiednich postępowaniach sądowych lub administracyjnych w celu egzekwowania praw i obowiązków wynikających z niniejszej dyrektywy lub z innych przepisów prawa Unii mających zastosowanie do ***stażystów***. Mogą oni działać w imieniu lub na rzecz ***tych***, ***którzy spotykają się z nadużyciami wynikającymi*** z ***wykorzystywania staży, za zgodą tego stażysty lub tych stażystów***.

Or. en

Poprawka 88

Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 9 – ustęp 1

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*
1. Państwa członkowskie wprowadzają środki niezbędne do ochrony stażystów i ich przedstawicieli przed niekorzystnym traktowaniem przez ***pracodawcę*** i niekorzystnymi konsekwencjami wynikającymi ze skargi złożonej przeciwko ***pracodawcy*** bądź wynikającymi z postępowania wszczętego w celu wyegzekwowania przestrzegania praw przewidzianych w niniejszej dyrektywie lub w innych przepisach prawa Unii ***mających zastosowanie do pracowników***.	1. Państwa członkowskie wprowadzają środki niezbędne do ochrony stażystów i ich przedstawicieli przed niekorzystnym traktowaniem przez ***podmiot oferujący staż*** i niekorzystnymi konsekwencjami wynikającymi ze skargi złożonej przeciwko ***podmiotowi oferującemu staż*** bądź wynikającymi z postępowania wszczętego w celu wyegzekwowania przestrzegania praw przewidzianych w niniejszej dyrektywie lub w innych przepisach prawa Unii.

Or. en

Poprawka 89

Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 9 – ustęp 2

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*
2. W szczególności państwa członkowskie wprowadzają niezbędne środki celem zakazu zwolnienia lub środków równoważnych oraz wszelkich przygotowań do zwolnienia lub środków równoważnych w przypadku stażystów z powodu skorzystania przez nich z praw przewidzianych w niniejszej dyrektywie lub w innych przepisach prawa Unii ***mających zastosowanie do pracowników***.	2. W szczególności państwa członkowskie wprowadzają niezbędne środki celem zakazu zwolnienia lub środków równoważnych***, takimi jak wstrzymanie oferty przyszłego zatrudnienia przez podmiot oferujący staż,*** oraz wszelkich przygotowań do zwolnienia lub środków równoważnych w przypadku stażystów z powodu skorzystania przez nich z praw przewidzianych w niniejszej dyrektywie lub w innych przepisach prawa Unii.

Or. en

Poprawka 90

Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 9 – ustęp 3

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*
3. Stażyści, którzy uważają, że zostali zwolnieni lub objęci środkami o równoważnym skutku z powodu skorzystania z praw przewidzianych w niniejszej dyrektywie lub w innych przepisach prawa UE ***mających zastosowanie do pracowników***, mogą zwrócić się do ***pracodawcy*** o przedstawienie należycie uzasadnionych powodów zwolnienia lub zastosowania środków równoważnych. ***Pracodawca*** przedstawia te powody na piśmie.	3. Stażyści, którzy uważają, że zostali zwolnieni lub objęci środkami o równoważnym skutku z powodu skorzystania z praw przewidzianych w niniejszej dyrektywie lub w innych przepisach prawa UE, mogą zwrócić się do ***podmiotu oferującego staż*** o przedstawienie należycie uzasadnionych powodów zwolnienia lub zastosowania środków równoważnych. ***Podmiot oferujący staż*** przedstawia te powody na piśmie.

Or. en

Poprawka 91

Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 9 – ustęp 4

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*
4. Państwa członkowskie wprowadzają środki niezbędne do zapewnienia, aby w przypadku gdy stażyści, o których mowa w ust. 3, przedstawili przed sądem lub innym właściwym organem lub podmiotem fakty, na podstawie których można domniemywać, że doszło do takiego zwolnienia lub zastosowania równoważnych środków, obowiązek udowodnienia, że zwolnienie lub zastosowanie równoważnego środka nastąpiło z przyczyn innych niż te, o których mowa w ust. 2, należał do ***pracodawcy***.	4. Państwa członkowskie wprowadzają środki niezbędne do zapewnienia, aby w przypadku gdy stażyści, o których mowa w ust. 3, przedstawili przed sądem lub innym właściwym organem lub podmiotem fakty, na podstawie których można domniemywać, że doszło do takiego zwolnienia lub zastosowania równoważnych środków, obowiązek udowodnienia, że zwolnienie lub zastosowanie równoważnego środka nastąpiło z przyczyn innych niż te, o których mowa w ust. 2, należał do ***podmiotu oferującego staż***.

Or. en

Poprawka 92

Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 11 – ustęp 1

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*
1. Żaden przepis niniejszej dyrektywy nie może być interpretowany w sposób obniżający ochronę pracowników wynikającą z innych instrumentów prawa Unii, prawa krajowego, układów zbiorowych lub praktyki krajowej.	1. Żaden przepis niniejszej dyrektywy nie może być interpretowany w sposób obniżający ochronę pracowników***, w tym stażystów,*** wynikającą z innych instrumentów prawa Unii, prawa krajowego, układów zbiorowych lub praktyki krajowej.

Or. en

Poprawka 93

Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 11 – ustęp 3

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*
3. Niniejsza dyrektywa nie ma wpływu na prawo państw członkowskich do stosowania lub ustanawiania przepisów ustawowych, wykonawczych lub administracyjnych, które są korzystniejsze dla ***pracowników***, lub do popierania stosowania korzystniejszych dla ***pracowników*** przepisów umów zbiorowych bądź zezwalania na ich stosowanie.	3. Niniejsza dyrektywa nie ma wpływu na prawo państw członkowskich do stosowania lub ustanawiania przepisów ustawowych, wykonawczych lub administracyjnych, które są korzystniejsze dla ***stażystów***, lub do popierania stosowania korzystniejszych dla ***stażystów*** przepisów umów zbiorowych bądź zezwalania na ich stosowanie.

Or. en

Poprawka 94

Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 11 – ustęp 3 a (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*
	3a. Państwa członkowskie mogą, pod warunkiem że krajowi partnerzy społeczni wspólnie wyrażą na to zgodę, przyznać partnerom społecznym, na odpowiednim szczeblu i z zastrzeżeniem warunków określonych przez państwa członkowskie, możliwość utrzymania lub zawarcia umów zbiorowych w celu wdrożenia i uzupełnienia ochrony ustanowionej w niniejszej dyrektywie.

Or. en

UZASADNIENIE

KONTEKST

Liczba staży oferowanych w Unii szybko rośnie. Szacuje się, że staż odbywa obecnie większość osób w wieku od 18 do 35 lat – do 78 % – a liczba ta ma wzrosnąć o co najmniej 16 % do 2030 r.

Choć staże są powszechnie stosowane, nadal pozostają szerokim i niejednoznacznie zdefiniowanym pojęciem. Ten ogólny termin obejmuje wszystko, od staży dla absolwentów ogłaszanych na otwartym rynku pracy (często nazywanych „praktykami") po obowiązkowe szkolenia zawodowe (np. lekarzy lub prawników), staże uprawniające do uzyskania punktów uniwersyteckich oraz te będące częścią aktywnej polityki rynku pracy. Są to tylko przykłady, a nie kategorie prawne, które często się pokrywają.

To, co łączy te staże, to fakt, że mają one na celu zapewnienie krótkiego okresu pracy na stanowiskach najniższego szczebla, aby pomóc młodym ludziom w zdobyciu praktycznych i zawodowych umiejętności ułatwiających przejście z kształcenia do stabilnego zatrudnienia lub uzyskanie dostępu do zawodu. Nabywanie tych umiejętności w miejscu pracy nieodzownie wiąże się z tym, że stażysta będzie wykonywał pracę podczas stażu.

Staże mogą przynieść znaczące korzyści zarówno stażyście, jak i podmiotowi oferującemu staż. Mogą one stanowić istotny sposób na uzyskanie przez osoby młode dostępu do rynku pracy i niektórych zawodów, a także na uzupełnienie zdobytych umiejętności akademicki. Dla podmiotów oferujących staże jest to praktyka umożliwiająca im przyciąganie, szkolenie i zatrzymanie młodych ludzi, a jednocześnie ograniczenie kosztów zatrudnienia. Korzyści te będą jednak możliwe tylko wówczas, gdy staże zostaną odpowiednio uregulowane.

Bez odpowiednich regulacji staże mogą stwarzać ryzyko. W wyniku braku przejrzystości w kwestii pojęcia i praw stażysty dochodzi do sytuacji, w których młodzi ludzie wykonują pracę bez ochrony przed potencjalną krzywdą i potencjalnym wyzyskiem.

Taki obawy mają dwojaki charakter: po pierwsze, staże prowadzą do praktyk dyskryminacyjnych. Nieodpłatne lub słabo płatne staże mogą skutkować wykluczeniem młodych ludzi pochodzących ze środowisk znajdujących się w trudnej sytuacji. W 2017 r. Europejski Rzecznik Praw Obywatelskich określił bezpłatne staże jako „błędne koło, w którym przywilej rodzi przywilej". Co więcej, brak wynagrodzenia i ograniczone prawa młodych ludzi mogą prowadzić do dyskryminacji ze względu na wiek, rasę, niepełnosprawność i płeć. Na przykład stażyści nieotrzymujący wynagrodzenia to często kobiety, przy czym istnieją dowody na wysokie wskaźniki molestowania seksualnego, a stażyści z niepełnosprawnościami mogą liczyć na mniej udogodnień niż pracownicy z niepełnosprawnościami. Dyskryminacja może również wynikać ze statusu pracownika: jeżeli

stażysta wykonuje tę samą pracę co pracownik, ale bez wynagrodzenia, w tym samym zakładzie, stanowi to nierówne traktowanie – podobnie jak sytuacja, gdy jeden stażysta nie otrzymuje wynagrodzenia, ponieważ odbywa staż obowiązkowy w ramach programu nauczania.

Drugim problemem są nadużycia wynikające z wykorzystywania staży.Staże, zamiast stanowić praktykę ułatwiającą przejście od kształcenia do stabilnego zatrudnienia lub uzyskanie dostępu do zawodu, mogą służyć jako sposób na zastępowanie stanowisk najniższego szczebla tanią, nieuregulowaną siłą roboczą, bez zapewnienia rzeczywistej możliwości szkolenia.Dotyczy to w szczególności staży odbywanych w ramach programów akademickich lub zawodowych: Przekonanie, że tego rodzaju staże są lepszej jakości, zostało empirycznie podważone, szczególnie w kontekście pojawienia się „pośredników stażowych” – nieuregulowanych agencji, które uniwersytety wykorzystują do organizacji staży.

Obecna niejasność dotycząca praw stażystów powoduje nierówną sytuację zarówno wśród państw członkowskich, jak i między pracodawcami – niektóre podmioty zyskują dzięki nieodpłatnej pracy, podczas gdy inne ponoszą koszty zatrudniania stażystów na płatnych warunkach.

PODEJŚCIE ZASTOSOWANE W TYM PROJEKCIE SPRAWOZDANIA

Dwa przedstawione powyżej problemy – dyskryminacyjne skutki oraz nadużycia związane ze stażami – wynikają bezpośrednio z braku przejrzystości regulacyjnej. Brak, złożoność lub różnorodność ram regulacyjnych w państwach członkowskich, wraz ze słabym egzekwowaniem prawa, sprzyja pojawianiu się takich nadużyć.

Dzieje się tak, mimo że Trybunał Sprawiedliwości wielokrotnie orzekał, iż pojęcie „pracownika” w rozumieniu art. 45 TFUE rozciąga się na osobę odbywającą staż. Zgodnie z orzecznictwem TSUE, kryteriami stosunku pracy są: świadczenie usług na rzecz i pod kierownictwem innej osoby przez określony czas oraz otrzymywanie wynagrodzenia. Obejmuje to każdą osobę, która wykonuje czynności rzeczywiste i efektywne, z wyjątkiem czynności uznawanych za marginalne i pomocnicze.

W swoim orzecznictwie TSUE niezmiennie potwierdza, że stażyści wpisują się w definicję pracownika. Wynika to z zasadniczego pokrywania się pojęcia pracownika i pojęcia stażysty (zgodnie z definicją zawartą w zaleceniu z 2014 r. dotyczącym ram jakości). Stażyści wykonują „rzeczywistą i efektywną” pracę pod kierownictwem podmiotu oferującego staż. Brak wynagrodzenia sam w sobie nie uniemożliwia zaklasyfikowania stażystów nieotrzymujących wynagrodzenia jako pracowników (w przeciwnym razie prowadziłoby to do błędnego koła: wszyscy pracodawcy mogliby twierdzić, że ich pracownicy nie są pracownikami, ponieważ nie otrzymują wynagrodzenia). Wynagrodzenie nie było również kwestią sporną w innych decyzjach TSUE dotyczących statusu pracownika. „Rzeczywista i

efektywna” praca odnosi się do wszystkiego, co wykracza poza czysto marginalne lub pomocnicze działania, a TSUE orzekł, że obejmuje to „pracę wykonywaną w celu zdobycia lub pogłębienia wiedzy lub ukończenia kształcenia zawodowego” w ramach stażu.

Najistotniejsze jest to, że aby realizować „rzetelne i wartościowe” treści dydaktyczne, a nie „zadania pomocnicze” (zgodnie z wymogiem określonym w zaleceniu z 2014 r.), stażyści prawdopodobnie wykonują „rzeczywistą i efektywną” pracę. Aby się uczyć, stażyści muszą angażować się w rzeczywistą i efektywną pracę, co oznacza, że zostaną sklasyfikowani jako pracownicy.

Dotyczy to wszystkich rodzajów stażystów. TSUE zastosował związek z zatrudnieniem do wszystkich czterech rodzajów staży: staży wolnorynkowych, staży obowiązkowych dla danego zawodu, staży związane z aktywną polityką rynku pracy oraz staży stanowiących część kwalifikacji akademickich lub zawodowych. TSUE uznał również, że praktyki zawodowe, uznawane za kwalifikacje zawodowe, mogą być traktowane jako stosunek pracy.

Jednym z kluczowych zastrzeżeń wobec regulacji dotyczących staży jest ryzyko pominięcia faktu, że zgodnie z orzecznictwem TSUE stażyści najprawdopodobniej spełniają definicję pracownika. Dodatkową kwestią jest fakt, że bez jasnej definicji stażysty, określającej jego prawa i uprawnienia, nie będzie możliwe odróżnienie „fikcyjnych” stażystów od „rzeczywistych” stażystów. Ponadto odejście od modelu praktyk zawodowych stanowi kolejne wyzwanie: takie podejście stanowi kompromis wywodzący się jeszcze z czasów średniowiecznych, w ramach którego młodzi ludzie otrzymują obniżone wynagrodzenie w zamian za uzyskanie uznanej kwalifikacji. Stażyści nie otrzymują jednak ani jednego, ani drugiego.

W związku z tym bardziej spójne z orzecznictwem TSUE jest uznanie stażystów za rodzaj lub podzbiór pracowników. Sytuację stażystów można porównać z sytuacją pracowników zatrudnionych w niepełnym wymiarze czasu pracy lub na czas określony, lub też pracowników tymczasowych na podstawie obowiązujących przepisów UE.

W związku z tym art. 153 ust. 1 lit. b) TFUE stanowi odpowiednią podstawę traktatową dla dyrektywy, ponieważ dotyczy warunków pracy stażystów. Zgodnie z art. 165 ust. 4 i art. 166 ust. 4 TFUE Unia nie ma kompetencji do przyjęcia dyrektywy dotyczącej odpowiednio kształcenia lub szkolenia zawodowego. Staże, które są oferowane w ramach kwalifikacji akademickich lub zawodowych, łączą obie kompetencje, ponieważ mają na celu zapewnienie okresu pracy podczas programu nauczania.

W przypadku nakładania się kompetencji TSUE oparł się na „teście środka ciężkości” w celu określenia odpowiedniej podstawy traktatowej w oparciu o analizę głównego celu środka. Dyrektywa ta reguluje przede wszystkim warunki pracy stażystów, a nie kształcenie czy szkolenie zawodowe. Biorąc pod uwagę, że stażom nie towarzyszą żadne kwalifikacje ani

formalne programy nauczania, nie podlegają one systemom kształcenia i szkolenia zawodowego. Co więcej, staże podejmowane podczas studiów uniwersyteckich są reklamowane jako doświadczenie *poza* środowiskiem akademickim. Celem jest uzupełnienie studiów akademickich o rzeczywiste doświadczenie zawodowe. Środek ciężkości spoczywa zatem na pracy podjętej podczas stażu, a nie na instytucji edukacyjnej.

Celem projektu sprawozdania jest zatem rozwiązanie dwóch głównych problemów – występowania praktyk dyskryminacyjnych i nadużyć wynikających z wykorzystywania staży.

STRUKTURA PROJEKTU SPRAWOZDANIA

W dyrektywie zastosowano trzy podejścia do rozwiązania problemu praktyk dyskryminacyjnych i nadużyć wynikających z wykorzystywania staży. Jej celem jest odpowiednie uregulowanie warunków pracy wykonywanej przez stażystów podczas stażu zgodnie z art. 153 ust. 1 lit. b) TFUE.

Wspólna definicja i koncepcja

Po pierwsze, w niniejszej dyrektywie zapewniono wspólne zrozumienie pojęcia i celu stażu. W Unii staż rozumie się jako ograniczony okres pracy na stanowiskach najniższego szczebla mający na celu zapewnienie umiejętności praktycznych i zawodowych poprzez znaczące szkolenie ułatwiające przejście od kształcenia do stabilnego zatrudnienia lub uzyskanie dostępu do zawodu, w oparciu o pisemną umowę między stażystą a podmiotem oferującym staż, który to staż jest odpłatny zgodnie z dyrektywą (UE) 2022/2041.

Takie wspólne zrozumienie wśród stażystów, podmiotów oferujących staże i państw członkowskich przyczyni się do eliminacji nadużyć spowodowanych brakiem przejrzystości.

Zasada niedyskryminacji

Po drugie, dyrektywa ma na celu zapewnienie, aby obowiązujące unijne zabezpieczenia przed dyskryminacją określone dyrektywą Rady 2000/78/WE, dyrektywą 2006/54/WE i dyrektywą Rady 2000/43/WE miały zastosowanie do stażystów i tym samym zapewniały jasność prawa i umocnienie praw stażystów.

Środki służące zapobieganiu nadużyciom

Po trzecie, w dyrektywie wprowadza się art. 4 i 5 w celu zapobiegania nadużyciom wynikającym z wykorzystywania staży do celów innych niż ułatwianie przejścia od kształcenia do stabilnego zatrudnienia lub zapewnienie dostępu do zawodu.

W tym celu w dyrektywie określono kryteria pozwalające właściwym organom na identyfikację nadużyć, takie jak brak elementu szkolenia, brak pisemnej umowy, zbyt długi czas trwania i brak publicznego ogłoszenia o naborze. Nadużycia można również podejrzewać w przypadku podmiotów oferujących staże, które to podmioty mają wysoki wskaźnik stażystów w stosunku do wielkości zakładu lub które zastępują stałe stanowiska ogłoszeniami o stażach.

Dzięki tym ramom dyrektywa pozwala właściwym organom na wykrywanie nadużyć wynikających z wykorzystywania staży w Unii i zapobieganie takim nadużyciom.

ZAŁĄCZNIK: PODMIOTY LUB OSOBY, OD KTÓRYCH SPRAWOZDAWCZYNI OTRZYMAŁA INFORMACJE

Zgodnie z art. 8 załącznika I do Regulaminu sprawozdawczyni oświadcza, że przy sporządzaniu projektu sprawozdania otrzymała informacje od następujących podmiotów lub osób:

Podmiot lub osoba
Trinity College, Uniwersytet Oksfordzki
Europejska Konfederacja Związków Zawodowych
Europejskie Forum Młodzieży
Eurofound
Europejski Komitet Ekonomiczno-Społeczny
Confederación Nacional de Pymes (CONPYMES)
EUROCADRES – Rada Europejskich Pracowników z Wyższym Wykształceniem i Kadr Kierowniczych
Europejskie Forum Osób z Niepełnosprawnościami
SMEunited
CEC Europejska Konfederacja Kadry Kierowniczej
HOTREC Konfederacja Narodowych Organizacji Hoteli, Restauracji, Kawiarni w krajach UE
CEOE - Confederación Española de Organizaciones Empresariales;
Europejska Konfederacja Niezależnych Związków Zawodowych.

Powyższy wykaz został sporządzony na wyłączną odpowiedzialność sprawozdawczyni.

Gdy osoby fizyczne są wymienione w wykazie z imienia i nazwiska, zidentyfikowane poprzez swoją funkcję lub wymienione z imienia i nazwiska wraz z podaniem ich funkcji, sprawozdawczyni oświadcza, że przedstawiła tym osobom fizycznym Oświadczenie o ochronie prywatności w Parlamencie Europejskim nr 484 (https://www.europarl.europa.eu/data-protect/index.do), w którym przedstawione są warunki mające zastosowanie do przetwarzania danych osobowych tych osób oraz prawa związane z takim przetwarzaniem.